

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 139
van **CAROLINE GENNEZ**
datum: 10 januari 2019

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Duaal leren - Evaluatie

De proefprojecten rond duaal leren lopen stilaan ten einde. In de media wordt bericht dat de zwaksten uit de boot vallen voor duaal leren.

1. Hoeveel leerlingen gingen van start binnen de proefprojecten? Graag een overzicht van het leerlingenaantal per opleiding en de onderwijsverstrekker.
2. Hoeveel werkplekken stapten mee in de proefprojecten? Graag een overzicht van de concrete werkplekken (naam, locatie, sector, werkplekplaatsen, aantal voorziene mentoren) per opleiding.
3. Hoe zijn de standaardtrajecten geïmplementeerd? Is per opleiding een vast aantal werkplekuren vastgelegd of kan dat variëren? Indien variatie, waarop is deze variatie gebaseerd? Graag de mogelijke variatie in aantal uren werkpleklernen per opleiding.
4. Is de minister op de hoogte van het feit dat de zwakkere leerlingen niet mee kunnen in het traject van duaal leren? Zo ja, welke aanpassingen zullen nog gebeuren alvorens het duaal leren definitief wordt uitgerold zodat ook deze leerlingen een plaats krijgen op de werkplek van hun keuze?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

ANTWOORDop vraag nr. 139 van 10 januari 2019
van **CAROLINE GENNEZ**

1. In onderstaande tabellen vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger de leerlingenaantallen voor de drie schooljaren in het proefproject.

2016

	GO!	Katholiek Onderwijs Vlaanderen	OVS G	PO V	SYNTRU M	Totaal
Chemische procestechnieken duaal Se-n-Se		19		10		29
Elektrische installaties duaal bso (+ dbso)	2	5			0	7
Elektromechanische technieken duaal tso						
Groen- en tuinbeheer duaal BuSO OV 3	9	13	1			23
Haarverzorging duaal bso (+ dbso)	8	22		4	1	35
Ruwbouw duaal bso (+ dbso)	4	5		2	4	15
Zorgkundige duaal 7e spec. bso (+ dbso)	5	16		2	1	24
Eindtotaal	28	80	1	18	6	133

2017

	GO!	Katholiek Onderwijs Vlaanderen	OVS G	PO V	SYNTRU M	Totaal
Binnenvaart en beperkte kustvaart	9				0	9
Brood- en banketbakkerij duaal (3e gr. bso/dbso)	6	3	0		3	12
Chemische procestechnieken duaal (Se-n-Se tso)		27		13		40
Chocolatier duaal (7e spec.jaar bso/dbso)	2		0		1	3
Dakwerker duaal (7e spec.jaar bso/dbso)		0	0		1	1
Decoratie en schilderwerken duaal (3e gr. bso/dbso)	4	6	7		0	17
Elektrische installaties duaal (3e gr. bso/dbso)	34	24	0	0	6	64
Elektromechanische technieken duaal (3e gr. tso)	6	16		0		22
Fitnessbegeleider duaal (Se-n-Se tso)		7	9	0		16
Groen- en tuinbeheer duaal BuSO OV 3 (kwalificatiefase)	8	18	1			27
Haarverzorging duaal (3e gr. bso/dbso)	7	39	0	6	27	79
Hotelreceptionist duaal (7e spec.jaar bso/dbso)	4				1	5
Kinderbegeleider duaal (7e spec.jaar bso/dbso)	4	39	9	6	10	68
Lassen-constructie duaal (3e gr. bso/dbso)	1	16	3	5	3	28
Onderhoudsmechanica auto duaal (3e gr. bso/dbso)	3	8	2		6	19
Ontwikkelaar patronen kleding- en confectieartikelen duaal		1				1
Ruwbouw duaal (3e gr. bso/dbso)	15	13	0	8	8	44
Slagerij duaal (3e gr. bso/dbso)	0	1			2	3

Tuinaanlegger/groenbeheerder (7e spec.jaar bso/dbso)	0	1		8	0	9
Zorgkundige dual (7e spec.jaar bso/dbso)	6	8	0	3	0	17
Eindtotaal	109	227	31	49	68	484

2018

	GO!	Katholiek Onderwijs Vlaandere n	OVS G	PO V	SYNTRU M	Totaal
Afwerking bouw dual		4	1			5
Beveligingstechnieken dual	3	1				4
Binnenvaart en beperkte kustvaart dual	17					17
Bouwplaatsmachinist dual		2				2
Brood- en banketbakkerij dual	18	1	3		14	36
Chemische procestechnieken dual		36		14		50
Chocolatier dual	6		2			8
Dakwerker dual		2	1			3
Decoratie en schilderwerken dual	3	16	7		1	27
Dier en milieu	1			3	1	5
Elektrische installaties dual	53	38	2	3	6	102
Elektromechanische technieken dual	8	37				45
Elektrotechnicus dual	11	6	1		6	24
Elektrotechnieken dual		2				2
Fitnessbegeleider dual		4	6			10
Groen- en tuinbeheer dual	13	23	4			40
Groenaanleg en -beheer dual	3	9	2	13	5	32
Grootkeuken en catering dual	3	6	1			10
Grootkeukenkok dual	1	2				3
Haarverzorging dual	16	23	8	20	53	120
Hotelreceptionist dual	1				1	2
Ijzervlechter en bekister- betonneerder dual				1		1
Installateur gebouwenautomatisering dual	9	8		8		25
Interieurbouwer dual	10	9	8		2	29
Kapper-stylist dual	5	18		3	25	51
Kinderbegeleider dual	19	37	6	3	13	78
Koetswerk dual	1	4			3	8
Lassen-constructie dual	6	35	2	4	7	54
Logistiek dual	20	27	7		3	57
Medewerker fastfood dual	6	20	6	1		33
Onderhoudsmechanica auto dual	12	23	10		15	60
Operator CNC-gestuurde houtbewerking dual	5	1		5		11
Plant en milieu dual				4		4
Podiumtechnieken dual	3					3

Ruwbouw dual	17	21	4	9	51
Slagerij dual		2		3	5
Spuiter-carrosserie dual	1	8	1	3	13
Stukadoor dual		1			1
Technicus-hernieuwbare energie dual		2			2
Tuinaanlegger-groenbeheerder dual		4	14	1	19
Vloerder-Tegelzetter dual	3		3	3	9
Zorgkundige dual	33	49	7	12	102
Eindtotaal	307	481	88	115	172

2. SYNTRA Vlaanderen leverde de gegevens aan van het aantal unieke ondernemingen, unieke vestigingen en unieke mentoren met een goedgekeurd erkenning per duale opleiding (meetmoment 17/01/2019). In de bijlage in Excel vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger het overzicht van het aantal unieke vestigingen per behandeld partnerschap van de duale opleidingen en per provincie.

Opleiding Dual	Aantal unieke ondernemingen met een erkenning	Aantal unieke vestigingen met een erkenning	unieke mentoren
afwerking bouw dual	11	11	11
autotechnieken dual	1	1	1
beveiligingstechnicus dual	4	4	7
binnenvaart en beperkte kustvaart dual	24	24	39
bouwplaatsmachinist dual	2	2	3
brood- en banketbakkerij dual	86	88	111
chemische procestechnieken dual	24	26	89
chocolatier dual	21	21	24
dakwerker dual	20	20	22
decoratie en schilderwerken dual	51	51	62
dier en milieu dual	4	4	4
elektrische installaties dual	231	233	273
elektromechanische technieken dual	35	39	59
elektrotechnicus dual	57	58	92
elektrotechnieken dual	11	11	18
fitnessbegeleider dual	29	30	36
groen- en tuinbeheer dual	99	100	115
groenaanleg en -beheer dual	84	86	101
grootkeuken en catering dual	15	16	37
grootkeukenkok dual	7	7	21
haarverzorging dual	355	378	441
hotelreceptionist dual	9	11	14
ijzervlechter en bekister-	2	2	2

betonneerder dual			
installateur gebouwen automatisering dual	27	27	34
interieurbouwer dual	79	79	108
kapper-stylist dual	149	157	173
kinderbegeleider dual	133	249	307
koetswerk dual	33	33	37
lassen-constructie dual	121	121	139
lasser-monteerder dual	2	2	2
logistiek dual	58	65	96
medewerker fastfood dual	49	51	56
onderhoudsmechanica auto dual	103	111	128
ontwikkelaar patronen kleding- en confectieartikelen dual	3	3	5
operator cnc-gestuurde houtbewerkingsmachines dual	52	52	87
operator digitaal drukken in de printmedia/papier- en kartonverwerking dual	1	1	1
operator retouche kleding- en confectieartikelen dual	1	1	2
plant en milieu dual	3	3	3
podiumtechnieken dual	11	11	15
ruwbouw dual	141	141	172
slagerij dual	43	155	222
spuiter carrosserie dual	29	30	34
stukadoor dual	6	6	6
technicus hernieuwbare energie dual	6	6	7
tuinaanlegger- groenbeheerder dual	75	75	85
vloerder en tegelzetter dual	19	19	21
zorgkundige dual	138	213	344
Eindtotaal	2112	2498	3269

3. De standaardtrajecten werden samen met de onderwijs- en werkactoren opgemaakt. Deze standaardtrajecten laten nog heel wat vrijheid aan de aanbieder dual leren om te bepalen hoe ze dit concreet willen organiseren. Zo is het aantal uren op de werkplek niet specifiek vastgelegd per opleiding; er werd enkel bepaald of de grens van gemiddeld 20 uren per week op jaarbasis behaald kan worden voor de opleiding of niet. Dit bepaalt per opleiding welke overeenkomst er gebruikt moet worden (een bezoldigde of een onbezoldigde overeenkomst) en vermijden we dat hier verschillen tussen scholen ontstaan.

Met uitzondering van de norm van de 20 uren per week op de werkplek wordt het concrete aantal uren op de werkplek niet vastgelegd. Het kan daardoor zijn dat voor eenzelfde opleiding, de leerling meer uren naar de werkplek gaat bij de ene dan bij de andere aanbieder dual leren. Beide aanbieders moeten er wel op toezien dat alle

competenties uit het standaardtraject behaald worden, maar dit hoeft niet met hetzelfde aantal uren werkplekleren gerealiseerd te worden.

4. In de media werd onlangs gerapporteerd over een onderzoek waarin *recruiters* moesten aangeven of ze een specifieke leerling zouden aannemen of niet. De bevindingen van het onderzoek tonen inderdaad aan dat het mogelijks niet voor elke leerling even evident is om een werkplek te vinden. Het klopt daarbij dat minder presterende leerlingen een extra hindernis zouden kunnen ondervinden om duaal te leren. Wat ons echter wél opvalt – en dat werd onvoldoende benadrukt in de media – is het effect van de eigen motivatie van leerlingen en de kennis van de onderneming. De onderzoekers wijzen in hun paper zelf op dit effect (p. 10): [...]hiring decisions are affected by the student's motivation as revealed by the expressed knowledge about the HR professional's company or organisation. The latter effect is quite substantial; with respect to access to apprenticeships, it is about equivalent to the effect of two years of school delay or a 15 percentage point higher GPA and even exceeds the effect of participation in the more reputable technical track (compared to the vocational track).” Hoewel dit effect niet volledig tegengewicht biedt voor de cumulatie van andere variabelen (nationaliteit + geslacht + toetsprestaties + track), biedt dit een uitstekend handvat voor leerkrachten en trajectbegeleiders. Het geeft immers aan dat het voorbereiden van leerlingen op een matching absoluut noodzakelijk is en loont, en voor heel wat leerlingen een sterke troef biedt ongeacht de voorgeschiedenis. Dit willen we dan ook vooral benadrukken: in tegenstelling tot de perceptie die misschien kan ontstaan uit de studie, staat een leerling er in de praktijk nooit alleen voor bij de zoektocht naar een werkplek. De trajectbegeleider van de aanbieder duaal leren kan de leerling helpen bij de zoektocht naar een werkplek en ondersteuning bieden voor, tijdens of na het intakegesprek. Ook investeer ik samen met ESF in verschillende projecten waarin er extra ondersteuning geboden kan worden aan leerlingen voor de zoektocht naar een werkplek en de voorbereiding op die tewerkstelling (ook tijdens die tewerkstelling!). Hiermee willen we alle leerlingen, maar in het bijzonder de zwakkeren, ondersteuning bieden om een adequate werkplek te vinden aangepast aan hun noden en verwachtingen.

Voor leerlingen die geen enkele bereidheid hebben om te gaan leren op een werkplek, is duaal leren geen geschikte leerweg. Dat bewijst het onderzoek zeer goed. Zij zullen een voltijds traject moeten volgen. Echter, voor sommige leerlingen spelen er zware motivatieproblemen om een voltijds leertraject te volgen; er kan dan een naadloos flexibel traject (NAFT) opgestart worden om aan deze motivatieproblemen tegemoet te komen. Na dit traject kan een instap in duaal leren wel als de bereidheid er is om te leren op een werkplek.

BIJLAGE

Overzicht van het aantal unieke vestigingen per behandeld partnerschap van de duale opleidingen en per provincie